

Ann Wagner

2

Sevgili Arkadaşlar,

Konferansınıza Danimarka demokratik kadın hareketinin destek ve selâm-
hrını iletmek istiyorum

Askeri rejim iktidarı ele aldıktan sonraki durumu Danimarka'da çok ya-
kından izledik. Ülkeyi ziyaret ederek durumu yakından araştırma olanağı el-
de eden delegasyonlar oluşturduk. Birçok Türkiye'li göçmen dış bilgi vere-
bilmişlerdir. Ve cuntadan sonra ülkemize politik sığınmacılar aldık. Bu
insanlar cuntanın hapishanelerinden ve işkencelerinden kaçıyorlardı. Bu
insanları çok iyi tanıyoruz. Tek başına onların konumu ile Türkiye'deki
cuntanın karakterini göstermeye yeterlidir. Bu göçmenler barış için ve
sendikal, kadın ve gençlik hakları için mücadele veren insanlardır. Onların
dünyada barış ve halkına daha iyi yaşam koşulları sağlama yolunda çaba
vermekten başka suçları yoktur. Çoğu genç değildir, çoğu cuntanın her an
saldırısına uğrayabilecek çocuklarını, eşlerini ülkelerinde bırakmışlardır.
Suçsuz insanları evlerini ve sevdiklerini terk etmeye ve gidip yabancı ül-
kede yaşamaya zorlamak temel insan haklarına karşı bir vahşettir. Hatta
kendi ülkemizde bile uluslararası örgütlerce verilen, basına yansıyan iş-
kencelerden, hapis cezaları ve katliamlardan bu rejimin insanlık dışı ka-
rakterini görebiliriz.

Örgütümüz aynı zamanda Türkiyeden gelen göçmen kadınlarla da beraber
çalışmaktadır. Böylece bu ülkede kadınların konumu hakkında çok iyi bilgi
sahibi oluyoruz. Cuntanın iktidarı ele almasından sonra bu konunun daha da
fenalaştığını görüyoruz. Bu da yönetim çevrelerinin kadınlara bakış açısını
sergilemektedir. Ayrıca, cuntanın yeni anayasası açıklandığında, bu belge-
nin genel ruhuna ek olarak, onun kadınlara karşı aldığı tavır bizi şaşkına
çevirdi. Birleşmiş milletler genel konseyinde ilan edilen ve tüm hükümet-
lerin bu süre içinde kadınlar ve ailelerin koşullarını iyileştirmeye yönelik
olarak çalışmak zorunda oldukları kadınlar yılını yaşıyoruz. Fakat cuntanın
anayasasında, Türkiye'deki kadınların hakları daha fazla kısıtlanıyor. Anlı-
yoruz ki kadınların büyük çoğunluğu parlamento'ya seçilme hakkından yoksun
bırakılıyor. Ayrıca, öyle görünmektedir ki, örgütleri ilgilendiren maddeler
bu ülkede kadın hakları için mücadelenin her olanağını pratik olarak yok
ediyor.

Sevgili arkadaşlar,

Danimarkadaki tüm demokrat kadınlar için, sürekli ve kalıcı bir barışı
gerçekleştirmek, silahlanma yarışını durdurmak ve devletler arasında barış-
çıl ilişkileri güvence altına almak en temel amaçtır. İnanıyoruz ki, avrupa
da barışın bu anlamda çok büyük önem taşıdığına inanıyoruz. Çünkü her iki
savaşta Avrupa'da başladı. Ve bugün kıt'amız insanlığın sonu demek olacak
bir üçüncü, bu sefer nükleer, savaşın beşiği olma tehdidi altındadır. Bu
nedenle Avrupadaki tüm saldırgan, savaş körükleyici gelişmelerle fazlasıyla
ilgilileniyoruz.

Türkiyedeki gelişmeleri de böyle görüyoruz. Türk cuntasının maceracı
ABD politikasının sadık takipçisi olduğunu keşfetmek zor değildir. Anlıyo-
ruz ki, yeni anayasa gerici çevrelerin ABD ve NATO'nun savaş kışkırtıcı
planlarında Türkiyeyi askeri üst olarak kullanmalarını kolaylaştıran madde-
ler içermektedir. Bu ise avrupa barışı için bir tehlikedir ve buna hiçbir
zaman razı olamayız.

Askeri rejim türkiyede iktidara gelikten beri danimarkadaki ilerici
ve demokratlar sürekli olarak böylesine büyük bir baskı altında bulunan
bu ülke insanlarıyla güçlü dayanışma içinde olmuşlar ve Türkiye demokrasi
güçlerinin zorlu mücadelesini desteklemeye çalışmışlardır. Sivil bir rejime
geçilse bile cuntanın avrupada baskıcı ve savaş kışkırtıcısı bir rejim oluş-
turma çabasıyla bu mücadelenin daha kritik bir dönem yaşadığını anlıyoruz.

Türkiye cuntasının anayasasının insanlığa karşı, özellikle kadın hak-
larına karşı aldığı tavır ve barış düşmanı karakterini protesto eden Dani-
marka kadınlarının ezici çoğunluğunun duygularını vurgulanması gerektiğine
inanıyorum.

Bu anayasaya hayır demek için aşırı ölçüde zor koşullar altında yürütülen mücadeleye desteğimizi vurgulamak istiyoruz ve kadınların kendi gerçek konumlarını kazandıkları gerçekten demokratik, barışçı bir Türkiye kurma çabalarınız sonuçlanıp gerçekleşinceye kadar tüm kalbimizle size dayanışmamızı garantiliyoruz.

Bu konferansın bu hedefe ulaşılmasına katkıda bulunacağına inanıyor ve başarılar diliyoruz.

Dikkatleriniz için teşekkürler...

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA MERKEZİ
TÜSTAV